

SLOVENSKI NAROD.

Iznajja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Glasimo se, Slovanje!

Naše narodno razvijanje, naša prihodnost, naše narodno bitje je denes v večje nevarnosti, nego si mislimo.

V jugu se je začel sveti slovanski boj za osvobodjenje naših bratov. Naša monarhija pak se nij še odločila, kam bi stopila, na katero stran bi se obrnila.

Magjarska in nemško-ustavoverska stranka silno delati, da bi se naša monarhija postavila proti našemu bratu Rusu na sovražna tla. V ogerskem zboru se delajo turko-ljubne demonstracije, v magjarskih novinah se žuga, v ustavoverskih krogih isto tako. Vse v teh privilegiranih krogih na to gre, nahujskati našo državo v gotovo pogubo, v boj za krvnika Turka in zoper slovanskega carja.

V očigled tega moramo mi avstrijski Slovanje, kolikor nam postave dovoljujejo, povsod, v zborih, v novinah, v shodih in še na kak koli način povedati, kako mislimo, svariti pred nevarnostjo, kamor hoče Magjar in ustavoverec našo državo pahnuti.

Dolžnost do nas samih sebe je, da glasno zavpijemo: Vara in moti se Magjar in Nemeč, če misli, da smo tako neumni, da bomo Slovanje bratu Rusu nesrečo nosili in tako svoj lastni grob kopali!

Grob naš pa bi bil, kot narod slovanski, če bi mi hoteli za magjarski in dunajsko-prusijanski šovinizem kake koli žrtve prinašati.

Zato se Slovenci popolnem skladamo s tem, kar češka „Politik“ piše, ko pravi:

„Mi Slovanje v avstrijskih deželah se moramo odločno zavarovati proti nesramnosti strank, ki v imenu celega prebivalstva govoriti hočejo. Protislovanska izjavljenja, ki se

gode vedno od ustavoverske in magjarske strani, ne žalijo le našega čuta, nego se obračajo naravnost zoper naše narodne interese. Naš naroden interes je interes Slovanstva, in ta moramo povzdigovati visoko, kjer koli se škoduje. Naj Magjari in ustavoverci demonstrirajo, kakor hočejo, oni tega ne morejo delati v imenu Avstrije, ker večina prebivalcev, Slovanje in Rumunje žele osvobodjenja turških kristijanov in spremljajo turške zastave s svojimi najtoplejšimi simpatijami. Ruska vojna sila ide v boj, da sorodnim bratom iz velike slovanske družine, ugnetenim pod nečloveški suženjski jarem, pomaga do človeških naravnih pravic. To je zasluga za vse Slovanstvo, in tistim, ki so delo podjeli, gre zahvala vsacega slovanskega srca. Mi moramo ruskemu narodu svojo zahvalo kot Slovani izreči in mi se imamo carju Aleksandru zahvaliti, ki je k teškemu delu svoje dovoljenje dal. — Te naše čute objaviti je naša dolžnost.“

Jednako govore vsi češki, vsi slovenski, vsi hrvaški, vsi srbski, vsi rusinski časniki.

Jednako naj, kolikor nam zakoni dopuščajo, glasno in svitlemu tronu Habsburgov razumljivo odmeva od vseh mest, vseh vasij, vseh zborišč, kjer je kakov pošten Slovan!

Vojska.

Iz Peterburga se 29. aprila poroča: Po telegramu, ki ga je 27. t. m. dobil vojni minister od Kavkazke armade, je prišla pešeka vojska do Künkidale, konjica pa do Chadjivali. Močna pozicija Muchaster je bila 26. t. m. posedena. Trije turški monitorji so bombardirali rusko mejno pozicijo sv. Nikolaj. Od Rusov je le en podoficir mrtev, en vojak ranjen.

Poveljnik ruske južne vojske poroča, da

so Rusi zaseli v Rumuniji Galac, Ismail in Kilia. Turki se dozdej nijso nič premaknili, Rusi pa imajo zarad mokrih in vodenih potov silne težave in ne morejo brž naprej priti. Tako torej denes nij važnih novic z bojišča in kakor smo uže rekli, minilo bode morda še kaj tednov, predno do večje akcije na Donavi pride.

Črnogorskemu knezu je, kakor smo uže povedali, ruski car poslal orden svetega Jurja „za junaštvo in vspehe v vojni.“ Pristavil je car v telegramu: „Naj nam Bog pomaga v naši svetelj misiji.“ Ta telegram carjev je mej Črnogorci veliko navdušenje vzbudil. — 29. t. m. je knez z generalnim štabom krenil proti Belopavličem. Pozdravil je vojsko z govorom, v katerem je dejal, da letos ne bodo imeli Črnogorci morda toliko prilike odlikovati se, ker Turki se v tvrdnjave zapirajo.

Iz deželnih zborov.

Kranjski deželni zbor.

(VIII. večerna seja. 21. aprila.) (Dalje.)

Dr. Bleiweis nasvetuje, naj bi se razven od večine nasvetovanih stavb, zidale še kuhinja, centralno kopališče, ledenica in pokrita hodišča, katere so jako potrebne stavbe in nasvetuje, naj bi se zato nastavilo 29.000 gold. več.

Poslanec Zagorec misli, da bode uže 100.000 gold. zadostovalo, naj se pa zavod, ker je večinom namenjen le za kmete, sezida bolj po kmetsko.

Dežman ugovarja predlogu dr. Bleiweisa, isto tako baron Abfaltrern, mej tem, ko ga dr. Zarnik zagovarja, ter naglašja, da je uže v finančnem odseku se izjavil, da so tudi zdaj nasvetovane stavbe jako potrebne.

Glasuje se o prvem predlogu večine finančnega odseka po imenih. Sprejme se z 21 proti

Listek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Peto poglavje.

(Dalje.)

Gospa Grahamova je bila vsa obupna. „Vse je dogovorjeno,“ rekla je Izabeli. Nič ne pomaga, pripraviti se o tem. Gospod Graham je trden kot skala, in kot gotovo mi potujemo v Evropo, potovali boste tudi Emilija in Jerica.“

Zato se je skoro prestrašila prevelike sreče, ko je malo dni pozneje izvedela, da obe, ki bi jih tako nerada videla v potujoči družbi, zares ostanete doma in sicer na posebno prošnjo gospice Grahamove. Ko je Emilija iz-

vedela, da bi tako priljubljena jej Jerica še več trpela v družbi, s katero bi potovala, obotavljala se nij več povedati svojemu očetu, kako malo veselja se nadeja od tega potovanja.

Če prav je bila Emilija slepa, slišala in razumela je skoro vse, kar se je godilo krog nje. Obdarjena z naglo razumnostjo in tenkim sluhom, ki je vsled slepote slišal dvakrat boljše, nego drugi, poznala je dogodbe v tem poletji morebiti bolje kot katerikoli član družine. Slutila je razmero med Brusom in Jerico, če ravno zadnja nikdar nij z njo govorila o njej; mislila si je, kako je Katinka vpletena v reč; in to nij bilo kaj težko razumeti, ker je blagosrečna devojka jo imela za zaupno prijateljica nevedoma sicer, a vendar neprestano, ko hitro je z njo občevala.

Ko se je zmerom očitnejše in odločnejše kazalo, kako napačno ste rabili gospa Gra-

hamova in Izabela svojo oblast, mislili ste oskrbnica Ellisova in kuharica Primova, da nij treba več ozirati se na navzočo gospico Grahamovo in da lahko odkritosrečno govorite. In vse britkosti, katere jej je napravljala zavest, da so jo zanemarjali, jej je odškodovala zvesta udanost in postrežljivost svoje pohčerjenke, kot je Jerico rada imenovala.

In mirna in brez obotavljanja kot brez strasti se je določila nastopiti pot, ki bi Jerico h kratu osvobodil požrtvovalnih opravil. Da jej je oče mnogo se upiral, lahko si mislimo. A predobro je vedel, da se nikakor ne more veseliti potovanja, na katerem bi jo ob enem tlačili srčna žalost in vnanje zanemarjenje, ter nij dalje silil v njo, naj bi spremljala družbo. Ker je nazadnje spredel, da bi po edinej tej poti spravil nasprotujoče si koristi in da je Emilijin predlog morebiti najboljši, ki ga v teh razmerah lahko sprejme, sklenil

10 glasom. Zagorec ne glasuje, vitez Gariboldi pa je dobil s prijaznosti do svojega svaka dr. Schafferja, ki ima hišo ravno poleg bolnice „Abstimmungsfieber“ in zbežal iz zbornice. Mej ustavoverci so glasovali z narodnjaki: dež. glavar vitez Kaltenecker, Dežman in E. Schaffer.

Sprejme se tudi predlog dr. Bleiweisa s 16 proti 14 glasom.

Dežman nasvetuje, naj bi se deželni odboru naročilo, naj, predno se zidati počne, dá po drugih tehničnih strokovnjakih pregledati stavbene črteže, da se bo kolikor mogoče ceno zidalo. Predlog se potem, ko ga je dr. Zarnik gorko podpiral, sprejme, isto tako vsi drugi predlogi večine finančnega odseka.

Končno še nasvetuje dr. Zarnik, naj se deželni inženirju g. Vičelnu za njegov neumorni trud in neprestano delovanje v zadevah norišnice dovoli iz norišno-stavbenega zaklada 300 gld., kar se enoglasno odobri.

Prične se debata o poročilu o delovanju kranjskega deželnega odbora. Poslanec Margheri v imenu za pregled izvoljenega odbora nasvetuje:

a) Deželni odboru se naroča, naj naprosi sl. vlado, da se davki v vseh okrajih po vladnih organih enako odpisavajo in naj vlada davkarskim uradom naroči, naj pri izterjevanju davkov kolikor mogoče polagoma ravnajo.

b) Deželni odboru se naroča letno doplačilo 1293 gld., katere ima plačati c. kr. vlada za normalno-šolski zaklad, ako bi se plačila branila, potem tožbe pri c. kr. državnej sodnji, izterjati.

c) Deželni zbor v varstvo nepreklicljive ustavne pravice njegove izrazi upanje, da mu bode prihodnjič dovoljen zadosten čas za zborovanje, da mu bode mogoče politične in administrativne zadeve dežele na tanko preiskavati in o njih sklepati.

d) Poročilo deželnega odbora za lansko leto se vzame zadovoljno na znanje.

Dr. Schrey v imenu finančnega odseka nasvetuje, naj se deželni odboru naroči, naj se še enkrat obrne do finančnega ministerstva, da ne bode treba najemnikom užitninskega davka za pobiranje deželnih doklad dajati nikakoršnega plačila.

Dr. Poklukar nasvetuje:

1. Deželni zbor ponavlja svoje prepričanje, da ima §. 35 postave o šolskem nadzorstvu od 25. februarja 1870. l. ta pomen, da mora minister za nauk in bogočastje o pred-

logu za imenovanje uda iz vrste učiteljev za deželni šolski svet se sporazumeti s kranjskim deželnim odborom.

2. Deželni odboru se naroča, v primerljivi takega žaljenja deželne pravice na podlagi §. 3 lit. f državne postave od dne 22. oktobra l. 1870 drž. zak. št. XIII v pravem času pri upravnem sodišči uložiti pritožbo.

Poslanec Gariboldi naznanja, da gospodarski odsek, njemu izročene dele poročila deželnega odbora nij imel zaradi hopice drugih opravkov časa pretresavati in nasvetuje, naj se o njih razgovarja v prihodnji sesiji.

Grof Margheri dalje še nasvetuje, naj se zdaj okrajne ceste, kot take, še ne opuste.

V generalnej debati se prvi oglasi vitez biriških volitev Vesteneck. Najprvo pravi, da nij poročilo nič vredno, kajti ne sestavlja se v deželni odboru, nego deželni glavar in uradniki ga delajo. Potem zahteva izkaz, kaj da so delali deželni odborniki, ker po njegovem mnenju ne delajo le malo, celo nič. Mesto, da se je polnilo poročilo s smešnimi Mrhalijadami, bi bilo treba rajše naznaniti, kako strašno je deželno premoženje se znižalo in kako so med 6 leti, kar vlada narodna večina, davki vzrastli in kaj je z denarjem, kateri se je dovolil za nepotrebne narodne naprave.

Potem začne zmerjati prav nestvarno in neotesano odbor za pregled poročila in mu lažljivo predbaciva, da je vse poročilo enega celega leta pregledal kar po vrhu v eni uri. Jezi se tudi čez opazko, ki pravi v poročilu, da se slovensko-srbsko-hrvatski besednjak za to nij izdal, ker se slovenski jezik iz naših srednjih šol zmirom bolj izriva. Ta „Schmerzschrei“ je, kakor njemu znano, uvrstil v poročilo nek deželni uradnik. Slednjič počne zabavljati še čez stenografična poročila, da jih prepozno dobi in da se popravljajo. Se ve da, izrazi prav pobalinsko končno še svojo nezadovoljnost z deželnim odborom.

Dr. Bleiweis naglašja, da nesramni napadi viteza biriških volitev Vestenecka na deželni odbor veljajo v prvi vrsti deželni glavarju, kajti pod njegovim nadzorstvom so se vršili vsi sklepi. Jako čudno je to, da mladi gospod Vesteneck hoče podučevati stare deželne odbornike, on morda po svojem birokratičnem mišljenju res misli, da so deželni odborniki adjunkti deželnega glavarja. To pa nij tako, odbornik ima svoj referat, in to je gotovo tudi vsak izvršil, kar je v svojem delokrogu izvršiti imel. Ostra kritika g. Veste-

neckova izvira le iz št. Vidske šole, lahko bi mu v tem odgovarjal, pa nečem osoben biti, kakor g. Vesteneck drugačen biti ne zna. Če se v poročilu deželnega odbora odkritosrčno pove, da se slovensko-srbsko-hrvatski besednjak zato nij izdal, ker se slovenski jezik zmirom bolj iz srednjih šol izriva, je to popolnoma istina in jaz mislim, to pravico bomo pač še imeli, da resnico govorimo. To verjamem, da gospod Vestenecku ne diši, če naravnost v obraz povemo, kako se pri nas spoštuje ravnopravnost. Da nijmo v deželni zalogi slovenskih šolskih knjig v poročilu deželnega odbora nobenega računa umestili, ima svoj uzrok v tem, da nijmo nobene knjige izdali. Govornik končno ponavlja protestira proti nedostojnej kritiki g. Vesteneckovej.

Deželni predsednik Vidman skuša v jako obširnem govoru braniti postopanje vlade. Da delovanja njenega dr. Zarnik ne odobruje, to je uže stara stvar in za hvalo dr. Zarnika se niti ta, niti prihodnja vlada potrudila ne bode. Da nij bil imenovan profesor Šuklje, skuša opravičevati s tem, da je premlad in da nij realist.

Da se nij deželni odbor poprašal za drugi nasvet, pravi, da se je to zgodilo zato, ker bi bilo to itak zastoj, kajti slovenski listi so precej po predlogu deželnega odbora naglaševali, da se je predložil Šuklje kot narodnjak. Tudi bi bilo imenovanje Šukljeja stare uže zaslužene direktorje in profesorje razžalilo. Potem počne vmešavati krono v debato, sklicevaje se na to, da ima braniti njene pravice.

Vitez biriških volitev Vesteneck pravi, da tukaj more marsikatero preslišati, pa saj se od narodne strani govori večinom le za šolsko mladost na galerijah. Deželni odbor nij deželni zboru nasproti to, kar je narodnemu klubu, zato si pa mora uže kritiko dopusti.

Dr. Bleiweis pravi, da se ne bode spuščal v kritiko, kdo je stal pri imenovanju dr. Mrhala na političnem stališču, deželni odbor, ali pa vlada, mislim pa, da zadnja. Kar se tiče g. Mrhala, moram izjaviti, da njega osobno spoštujem, ali meni v tej zadevi ne gre za osebo, nego za varstvo vstave. Metoda, kakor se je zdaj vladi v tej zadevi poljubila, je bila do zdaj nova, prej smo dobili predlog nazaj in zahteval se je drugi; zdaj pa si vsega tega dela več napravili nijso. Da more biti eden učiteljev realistični strokovnjak, ima menda v tem svoj uzrok, da dosedanji suplent de-

je ločiti se za dolgo od svoje hčere ter jej dovoliti, naj živi po svoje srečna. Minolo zimo je v južnih krajih videl, kako nepripravna je slepa Emilija za potovanje, zlasti če je ne nadzoruje skrbna Jerica. Sedaj je sprevidel, kako njej različnega okusa in vedenja so njegova žena in njuni sestranki. Ker se nij dal prepričati o nespametni in prenačljivi svoji volitvi in o razporih, ki bodo iz tega izvirali vdal se je Emilijinemu modremu predlogu; čutil se je olajšanega, da je izvolil pot, ki bode po volji obema strankama.

Šesto poglavje.

Vrsta dni, srečni meseci.

Snažno in lepo rejenišnico gospe Varenove je izbrala Emilija za zimsko bivališče sebi in Jerici. In mesec dni po odhodu gospoda Grahama iz Novega Jorka se zaprli njegovo pristanovo, gospa Grahama, Izabela in Katinka

in gospod sam so bili na potu v Havre; gospa Ellisova je potovala proti zahodu, da bi se pri sorodnikih nekoliko opočila, kuharica Primova pa je prišla kuhat k gospe Varenovej, kjer je celi do polu dan godrnjala čez svoje pomnoženo delo, celi večer pa hvalila svojo srečo, da biva pod isto streho s svojima ljubeznjivima mladima gospicama.

Če prav je gospod Graham vse preskrbel in tudi obema gospicama popolnem dovelj odkazal, da ste se lahko s tem zdržavali, vendar bi bila Jerica rada počela kaj koristnega ter je prevzela zopet nekaj ur v gospod V. šoli. Kolikor rada jo je Emilija imela pri sebi, vendar jej je tudi rada pustila nekoliko ur; veselila se je krepkega njenega duha, ki jo je naganjal k delu, ter jej je prigovarjala in jo hvalila. Tako ste nemoteni uživali mejsojbojno veselje ter občevali z mnogimi, a duhovitimi prijatelji in preživeli svoj čas v slad-

kem miru. Čitali ste, sprehajali se, ter se radovali kot o davno minolem času; skup ste obiskavali javna čitanja, koncerte in razstave in zbirke umetnih izdelkov. Postajali ste pred izdečki mojsterskih umetnikov, naj so bili izsekani iz mramora ali pa slikani na platnu. Emilija je pazno poslušala, kako jej je Jerica gorečih oči in navdušenega bliščečega obraza prenatanko popisovala predstavljeni predmet, kako je umetnik v svojem izdelku izrazil prvotno misel svojega lica, kako je razstavil podobe, kako izrazil lica, kako naslikal pokrajine in kak utis na njeno srce in njen duh so storile misli, katere jej je umetniški izdelek izbudil. V tem slučaju je bila zgovornost ene in napeta pazljivost druge tako velika, da so ju drugi zopet opazovali, kako ste vse krog sebe izpozabivši, tu stali kot čudovito nasprotni podobi; če nijsta ravno zanimali umetnika, zanimali ste pa gotovo opa-

želnega šolskega sveta, Vrečko nij bil skoraj nikoli v sejah deželnega šolskega sveta in je le takrat hitro v Ljubljano pribežal, če je bilo treba kako narodno stvar v deželnem šolskem svetu podreti.

Če se naglašuje strokovnjaštvo, moram odgovarjati, da ranjki g. profesor Tušek je bil prav gotovo izvrsten strokovnjak, pa ga vlada vendar nij imenovala. Ali vlada nij takrat stala na političnem stališču. V obče pa ima le narodni deželni odbor to nesrečo, da njegovi izvoljenci pri vladi nijso priljubljeni, a ljubljanski g. škof pa ima to srečo, da od njega imenovani gospodje so vsikdar imenovani. Gospodje, bodimo odkritosrčni, tu ne gre za to, da se pospešujejo interesi šolstva, ne, tu veljajo strankarske razmere, katerim pa bi se vlada pri takih imenovanjih uže ogniti smela in tudi morala.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. maja.

V **državnem zboru** se je nadaljevala debata proti oderuhom. Govorili so Dunajevski, Glaser in Landau. Drugi je govoril poldrugo uro za postavbo, ki bode v prihodnjem seji menda prišla do specialne debate.

Škofovske konference na Dunaji so bile v soboto zvršene. Kedaj se bode izvedel ali pokazal vspeh, to nij še znano. Škofje se bili tudi pri cesarji sprejeti.

Cesar je 30. aprila **tržaško** deputacijo sprejel, ki ga je bila prišla prositi v stvari glede proste luke v Trstu. Obljubil je svojo pozornost tej stvari.

Iz **Dunaja** se poroča o necem malem razkolu mej ustavoverci, namreč, da je nekoliko udov „napredne stranke“ mej ustavoverci naredilo nov klub, „Neuer Fortschrittsklub“, ki obdrži stara pravila „fortschrittskluba“ zaradi tega, ker je večina njegova svoj program izpremenila. Zlasti glede nagodbe bode nov klub trdo držal se tega, da Avstrija od Magjarov nobenih novih bremen ne dobo.

Magjarom se je jedno veliko, da si prav magjarsko veselje izpolnilo: njih vredni bratje po azijatstvu, turški softe, prišli so 29. aprila v Pešto na obiskovanje svojih ogerških bratov. V Pešti so jih Magjari sijajno in z vikom sprejeli in jih odlikujejo, in ne vedo, kaj bi z njimi, z ljubimi Turki, z nabijalci na kolec. Magjari so pijani — sovraštva do Slovanov. Imajo pač veliko slabe vesti zaradi Slovanstva.

Vnanje države.

Rumunska zbornica je z 79 glasi proti 25 sklenila potrditi vladno konvencijo z

Rusijo zaradi prehoda, preživka, in vstanovljenja ruske vojske. V tej pogodbi car zagotavlja pravice in nedotekljivost Rumunije, knez dovoljuje ruskej vojski prelaz kot prijateljskej vojski; vse stroške Rusi plačajo. — Slovanom sovražni časniki so silno srditi, češ, da s tem se je Rumunija popolnem Rusiji v naročaj vrgla.

Iz **Carigrada** javljajo: Po noči ne sme nobena ladija v Bospor ali skozi Dardanele pluti. Vsi svetilniki, izvzemši dveh pri vplazu v Bospor in dveh pri Dardanelih, so ugasnjeni.

Bulgarški odbor je izdal oklic, v katerem poziva, naj se Rusi sprejmó kot osvoboditelji in naj se carju pošlje zahvalnico.

Kot **nemški** poslanik pojde v Carigrad princ Reuss. Ta velja kot posebno energičen diplomat, on je ruskemu in nemškemu dvoru v bližnjem sorodstvu, in priljubljen, ter zato tja poslan, da bode govoril odločno besedo, kadar bode treba.

Bismarčova kriza torej vendar res nij še končana. V Leipzigu izhajajoči „Grenzboten“ to potrjujejo. Ta list pravi, da se B. ne povrne, moralo bode marsikaj drugače biti.

V **italijanskem** senatu je bila 28. t. m. debata o postavi zlorabe duhovenskega poklica. Pantaleoni je govoril zoper to postavbo, ker nij liberalna.

Angleške ladije hodijo skozi Suec kanal, da bodo pripeljale Turkom iz Azije mohamedanskih pomočnih vojsk.

Dopisi.

Iz Vodice v Istri 26. apr. [Izv. dop.]

Tú smo imeli tri uže skoraj 200 let stare zvonove, od katerih se je jeden od svojih drugov ljubih poslovil in razbil. Ostala dva sta pa tudi slaba. Zdaj nij bilo družega, kot da se novi zvonovi kupijo. Skrb za tako podvzetje v teh slabih letih nij nobena malenkost. Pa naš prečastiti gospod farman Martin Poklukar in častiti gospod Martin Ribarič, c. k. poštar in naš vrli župan se ne vstrašijo tega povzetja, marveč se harmonično združijo in ljudstvo prijazno na pravo stran spravijo. Enoglasno zdaj sklenejo, da se mora takoj pisati zvonarju v Beč, da naj bi vliil 3 zvonove. Plan se naredi in pošlje dotičnemu gospodu zvonarju.

Malo pred veliko nočjo uže pridejo zvonovi na kolodvor v Herpele-Kozina. Vodičani so pa šli praznje opravljeni svojim zvonovom na dotični kolodvor naproti, spremljeni od gospoda Martina Ribariča in gospoda duhovna Martina Poklukarja. Tú se je obhajalo veliko veselje, pele so se narodne pesme in strelji se odmevali tako, da nam ne bo šel ta dan

kmalu iz spomina. Vsi trije zvonovi tehtajo z jarmi vred 56 stotov. Delo je krasno in dobro, glasovi so pa mili in lepo ubrani.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) je včeraj zopet zadela žalostna njegova 14dnevna, če ne tedenska osoda, — bil je **konfisciran**, in sicer zaradi necega dopisa iz slovenskega Štajerja, ki je govoril o deželnem zboru, reguliranji Drave in okrajnih zastopih. Mi smo sodili, da je čisto nedolžen.

— (Prvi maj), ki ga praznuje vesela učeča se mladina, bil je letos pri nas prijazen in solnčen.

— (Študentovske štipendije.) Deželna vlada razpisuje v zadnjem „Laib. Ztg.“ 15 štipendij za dijake.

— (Meteor.) Iz ljubljanske okolice se nam piše 29. aprila: V petek zvečer ob 6. uri in 38 minut pri polnej svitlobi dneva in solnčnem svitu opazili smo na Fužinah velik in svitel meteor. Letel je od vzhoda proti zahodu in je trajal kacic 16 minut, v 14. minuti se je razdrobil v tri kose ter potem izginil.

— (Vabilo.) Čitalnica v Ložu pri Starem trgu napravi 6. maja ob 8. uri zvečer veselico sè sledečim programom: 1. Petje. 2. Deklamacija. 3. Berilo: Regulovo slovo. 4. Tombola. 5. Ples. Mej posameznimi točkami bode petje. K tej veselici vabi gg. ude in neude Odbor.

Razne vesti.

* (Veseli konec žalostnega začetka.) Črevljar Homola v Martinovem v Šleziji je prišel svoje dni k sodnji in je izpovedal, da je svojo ženo ubil. Začelo se je preiskavati; žene res nij bilo, pa nij se moglo določiti, ali je živa ali mrtva. Mislilo se je torej, da je mož svojo ženo pač bil, da jo je pa samo omamil. Ona je potem brzkone vstala in pobegnila, mož pa je mislil, da jo je ubil, pekla ga je vest in hotel je svojo rano pri sodnji ozdraviti. To je bilo tudi res tako. Te dni je prišla žena k preiskovalnemu sodniku, čemur se mož nij malo začudil. Poštena ženska nij samo proti svojemu možu hotela nič pričati, nego mu je prinesla celo denarja za pot. Možja so se ve da, precej izpustili.

* (Iz ljubosumnosti.) V Parizu se je usmrtila neka grofica Prébois, znana dama iz salonov. Bila je 35 let stara, več časa uže udova in mislila se je v drugo poročiti. Ženin pa ji je pisal, da poroka zdaj še nij mogoča. Grofica je mislila, da je to odpoved, šla je v sobo in se z revolverjem ustrelila. Ko so slugi strel začuli, so pritekli in so grofico našli uže mrtvo.

valca človeške narave, kako se je predstavljala v novih podobah brez najmanjše prisiljenosti in brez posvetnih namenov.

Sedaj pa sedaj je Jerica pri vsakdanjih sprehodih ali pa o krasnem zimskem večeru radostna občenovala delo mogočnega stavitelja sveta, popisovala je navdušeno krasoto solnčnega zahoda na jasnem nebu, ali pa je opazovala o sladkem mraku prihod lepe noči in vžiganje nebeških svetilnic. Pri takih prilikah je izrekala Emilija iz skrivnostnih virov svojega močno razsvitljenega bitja take resnice o duševnem življenji, kot bi bila ona sama obdarovana s pravo svitlombo in kot bi vsi drugi drugi ljudje zdravih oči tavali v temi.

Lepa in blagovita je bila zima, ki ste jo skup preživeli. Živeli nijste samo za-se: ubožci so ju blagoslovljali, potlačeni siromaki so prihajali k njima iskat okrepčila in neizmerna je bila ljubezen, ki ste jo izbujali rodbini. Jerica se je pozneje pogostem spominjala tega časa,

katerega ste Emilija in ona bili preživeli v posebno lepem svetu. Spomlad se je približala ter je minola in še ste bivali tam; žal jima je bilo zapustiti kraj, kjer ste bili tako srečni. Da je zapustila mesto, napotila jo je neznadna bolezen Emilijina in pa doktor Jeremijeva zapoved, naj gresta na kmete, ker čista sapa jej bo najbolj pomogla.

Jerico je skrbelo za Emilijo, vznemirjalo jo je močno tudi dolgo molčanje Viljema Sullivana. Dva ali tri mesece jej uže nij pisal. Viljem je gotovo nij mogel pozabiti. To je bilo popolnem nemogoče. A kako bi razjasnila to čudovito prenehanje njegovih listov? Vendar se je na vso moč silila, da bi je to ne vznemirjalo, ter je preskrbno skrbela za Emilijo, ki je bila res močno oslabela.

Šli ste za nekaj tednov v morskó kopališče, a čista, čutnice krepčajoča sapa nij nikakor okrepila oslabiljenega života slepe devojke. Opustiti je morala svoje vsakdanje spre-

hode; neprestana utrujenost je vzela njenim nogam prejšnjo gibčnost in navadna enakomerna nje veselost se je bila umaknila neznadni otožnosti, čutnice njene so pa bile tako občutne in razdražljive, da je bilo treba največje skrbi, da jih nij nič razdražilo.

Blagi doktor je po gostem prihajal obiskavat priljubljenega svojega bolnika. Ko pa je po vsakem pohodu videl, da jej je bilo zmirom slabejše, ukazal je nazadnje, naj se vrmeta zopet v mesto; rekel je, da je sprednja soba pri gospe Jeremijevi tako hladna in prijetna, kot majhene in prenapolnene sobe v rejenišnici v Nahantu; tu naj se ustanovite ona in Jerica vsaj za devet ali štirinajst dnij. Ko bi se v tem času Emiliji še ne zboljšalo zdravje, nadejal se je, da bode imel dovolj prostega časa, da bi z njim potuje si iskala zdravja.

(Dalje prih.)

* (H krstu) so prinesli v nekej vasi pri Berlinu tri otroke, ki so bili uže toliki, da bi bili lahko stali pri krstnem kamenu. Ko je prvega pastor pomočil, začel je vpiti: „papa! papa!“ Oče je stopil k njemu, ter ga je potolažil. Eden iz mej njih pa je pastoru ovratnico doli strgal, vpil in se jokal, tako, da so mu ovratnico morali nekaj časa pustiti, da se je igral z njo.

* (Morilec svoje žene in hčere.) V Bagneusci na Francoskem je neki gospod imel se svoje lepo ženo lepo hčer; ko je ta odrastla, in ko je nastal prepir mej njimi zaradi neke mlade Belgičanke, ločila sta se zakonska, poslala hčer v neko izobraževališče. Dekličin oče je šel v izobraževališče in odpeljal hčer ter jo vrgel blizu mesta v globok vodnjak brez vode, v kateri je bil velik pes malo prej padel. Ona je padla na pesa, nij se ubila, ali razkačena žival jo je začela gristi, ta vpije na pomoč, joka in prosi, nje glas se je vendar čul, pa ko jo izvlečejo iz jame, bila je uže mrtva. Policija je po velikem trudu zvedela stanovanje morilca in njegove ljube Belgičanke, katero je precej zaprla. Od morilca je policija zvedela, da je šel zopet v Bagneusc se maščevati. Nekaj dni potem je bilo vse alarmirano v Bagneusci, ker so videli morilca. Še tisti večer je šel trkat na vrata svoje žene, katera so se mu tudi odprla, ko pa hoče iti v sobo svoje žene, bila so zaprta, katera je pa odprl s tem, da je v ključavnico z revolverjem streljal. Kroglja zbije ključavnico in morilec stopi v sobo svoje žene, katera je pa od velikega straha skozi okno skočila in se ubila. Zidarji blizu tam pri delu neke hiše, prišli so ter hoteli prijeti morilca, pa zapodil je se streljanjem vse v beg. Žandarji so zastražili hitro hišo, pa pri vsem tem je morilec pobegnil. Vlada je razpisala na njegovo glavo veliko denarja.

Prejeli smo sledeče pismo:

Častito uredništvo!

V 95. št. „Slov. Naroda“ od 27. aprila t. l. se je v sestavku: „Iz deželnih zborov“ neprijetna pomota napravila. Tam se bere, da sem jaz pri postavi, „veljavni za vojvodino Kranjsko zastran razdružitve selske občine Vipava v samostojni selski občini Vipava in Vrhpolje.“ rekel, da se bodo Vrhpoljci zjediniili s Podvelbom, kamor tudi v faro slišijo. Prosim, naj blagovoli častito uredništvo tukaj popraviti, da ne Vrhpoljci, ampak Sana borci naj se zedinijo s Podvelbom. To sem jaz naglašal v deželnem zboru, kar se nam je posebno opoviralo.

Matej Lavrenčič,
deželni poslanec.

Na Vrhpolji, 30. aprila 1877.

Poslano. Jajna zahvala.

Prošnja podpisanege šolskega vodstva od 3. marca t. l. št. 20 navedena do slavnega ces. kr. namestništva v Trstu oziroma podaritve nekoliko sadnih divjakov za tukajšnji šolski vrt, bila je s tem rešena, da je imenovano e. kr. namestništvo z dopisom od 9. marca t. l. št. 2623/II. v prošni namen 200 jabolčnih, 200 hruševih in 200 češnjevih enoletnih (sadnih) divjakov iz ces. kralj. centralnih sadišč Goriških brezplačno nakazalo, od katerih se je zdato število češnjev uže letos požlahnilo, a vse skupaj pa v šolski vrt posadilo. Kjer čaka za prihodajo spomlad v daljno pomologično kultiviranje. Blagi in vrli g. profesor France Povše, vodja slovenskega oddelka deželne sadje- in vinorejne šole v Gorici se je bil pa blagodušno potrudil, dotična drevesca od vodstva imenovanih e. kr. sadišč za tukajšnje šole prejeti, ter jih je tudi le sem brezplačno doposlal.

Vodstvo deželne sadje- in vinorejne šole na Slapu je zopet letos več različnih jabolčnih in hruševih čepičev najbolj žahtnega sadja, kakor tudi nekoliko kolči žahtnih sort trt za tukajšnji šolski vrt brezplačno darovalo.

Obedvema podariteljema, kakor tudi gospodu profesorju Francetu Povšetu za njezov blagi trud in prostovoljno požrtvovanje za povzdigo sadjereje se tukaj od podpisanege šolskega vodstva najtoplejša in najsrčnejša zahvala javno izreka. Bog plati vsem trem dobrotnikom!

Živili enaki podporniki narodnega šolstva in boritelji pravega napredka!

Vodstvo narodne šole v Šturiji
dne 26. aprila 1877.

Matija Rant,
vodja.

Loterijne srečke.

Na Dunaji 28. aprila: 41. 90. 36. 5. 57.
V Gradci 28. aprila: 6. 1. 78. 88. 11.

Dunajska borza 1. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	58	gid.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	63	"	60	"
Zlata renta	70	"	50	"
1860 drž. posojilo	106	"	50	"
Akcije narodne banke	763	"	—	"
Kreditne akcije	138	"	25	"
London	128	"	75	"
Napol.	10	"	31	"
C. k. cekini	6	"	06	"
Srebro	111	"	20	"
Državne marke	63	"	15	"

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini boleznij z vspešnim učinkom in sicer tako, da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo pri hiši imeti. (53—49)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Spomladanska

obleka	od gl.	18	do	36
Zgornje suknje	"	12	"	28
Menčikovi	"	14	"	22
Jaketi	"	10	"	26
Sako	"	7	"	18
Hodnje suknje	"	16	"	35
Hlače	"	4	"	13
Obleka za dečke	"	8	"	18
Obleka za otroke	"	4	"	12

Najnovejše

gospinjskeje konfekcije

priporoča

M. Neumann,

v Ljubljani, slonova ulica Lukmanova hiša.

Vnanje naročbe se proti povzetju urno vrše in nepristojno brez ugovora nazaj jemlje. (73—10)

Računski sklep občinske hranilnice v Celji,

koncem 12. opravilnega leta 1876.

Denarni promet:

Koncem leta 1875 blagajnični ostanek	74.697 gold. 08 kr.	Skupne izdave leta 1876	1,557.825 gold. 35 1/2 kr.
Skupni prejemki leta 1876	1,532.514 " 15 1/2 "	Denarni ostanek koncem decembra l. 1876	49.385 " 88 "
Znesek prejemkov	1,607.211 gold. 23 1/2 kr.	Znesek izdav	1,607.211 gold. 23 1/2 kr.

Activa.

Koncem leta 1876 je ostalo izdanih posojil:	
na hipotekah	1,138.962 gold. 10 kr.
" zastavah	33.031 " — "
" vrednostnih papirjih	241.339 " 08 "
Posojilna svota koncem decembra l. 1876	1,413.332 gold. 18 kr.
Obrestne zaostalnine koncem decembra l. 1876	56.037 " 19 "
Denarni ostanek	49.385 " 88 "
Znesek aktiv	1,518.755 gold. 25 kr.

Passiva.

Koncem leta 1876 ostalo:	
na vlogah strank	1,431.033 gold. 02 kr.
koncem mes. jun. 1876 kapitaliziranih obrestij	33.184 " 63 "
" " dec. " " "	32.811 " — "
Skupne vloge koncem decembra l. 1876	1,497.028 gold. 65 kr.
Za leto 1877 naprej plačanih obrestij od aktivnih glavnin	7.428 " 61 "
Znesek pasiv	1,504.457 gold. 26 kr.

Rezervni zaklad:

Dobitek leta 1876	14.297 gold. 99 kr.
Rezervni zaklad koncem decembra leta 1876	108.202 " 46 1/2 "
Obresti od tega za leto 1876	4.749 " 72 "
Znesek rezervnega zaklada	127.250 gold. 17 1/2 kr.

(98—2)

Izdatelj in urednik Josip Jurcic.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“